

KRUUNUVUORENRANNAN JOUKKOLIIKENNEYHTEYS

19. KAUPUNGINOSA MUSTIKKAMAA-KORKEASAARI
VESI- JA KATUALUEET

42. KAUPUNGINOSA KULOSAARI
VESIALUE

49. KAUPUNGINOSA LAAJASALO
VESI- JA KATUALUE
ASEMAKAAVA

10. KAUPUNGINOSA SÖRNÄINEN
VESI- JA SATAMA-ALUE

19. KAUPUNGINOSA MUSTIKKAMAA-KORKEASAARI
ELÄINTARHA-ALUE JA VESIALUEET

ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN NRO 12XXX SELOSTUS

ASEMAKAAVAN JA ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN SELOSTUS
ASEMAKAAVAN MUUTOSKARTTA NRO xxxxx
PÄIVÄTTY x.x.2014

Asemakaava koskee:

Helsingin kaupungin
19. kaupunginosan (Mustikkamaa-Korkeasaari)
Vesi- ja katualuetta

42. kaupunginosan (Kulosaari)
Vesialuetta

49. kaupunginosan (Laajasalo)
Vesi- ja katualuetta

Asemakaavan muutos koskee:

Helsingin kaupungin
10. kaupunginosan (Sörnäinen)
Vesi- ja satama-alue

19. kaupunginosan (Mustikkamaa-Korkeasaari)
Eläintarha- ja vesialuetta

Kaavan nimi: Kruunuvuorenrannan joukkoliikenneyhteys
Hankenumero: 4505_1
HEL 2014-001848

Laatija:
Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosasto

Vireilletulosta ilmoittaminen: 12.5.2014
Kaupunkisuunnittelulautakunta: x.x.2014
Nähtävilläolo (MRL 65 §):
Kaupunkisuunnittelulautakunta /-virasto: muutettu xx.xx.200x
Hyväksyminen: kaupunginvaltuusto
Voimaantulo:

Alueen sijainti:

Asemakaava- ja asemakaavan muutosalue sijaitsee Sompasaaren salmessa, Korkeasaarella ja Kruunuvuorenselällä. Alue on Sörnäisten, Mustikkamaa-Korkeasaaren, Kulosaaren sekä Laajasalon kaupunginosissa. Alueeseen kuuluu vesialueen lisäksi nykyistä maa-alueita Nihdissä, Korkeasaarella, Palosaarella ja Kruunuvuorenrannassa.

LIITTEET(TÄYDENTYY)

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
Seurantalomake
Sijaintikartta
Ilmakuva
Asemakaavan muutoksen pienennös
Havainnekuva
Ote maakuntakaavasta
Ote 2. vaihemaakuntakaavasta
Ote Yleiskaava 2002:sta
Kalasataman (Sörnäistenrannan ja Hermanninrannan) osayleiskaava
Kruunuvuorenrannan osayleiskaava
Ote ajantasa-asemakaavasta
Näkymäkuva sillan viitesuunnitelmasta

LUETTELO MUUSTA KAAVAA KOSKEVASTA MATERIAALISTA (TÄYDENTYY)

Laajasalon raideliikenteen vaihtoehdot, Ympäristövaikutusten arviointiselostus, Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto 2014
Kruunusillat - näkymäanalyysi, WSP Finland 2014

YHTEYSHENKILÖT KAAVAN VALMISTELUSSA

Kaupunkisuunnitteluvirasto:

projektipäällikkö Ulla Kuitunen
maisema-arkkitehti Jouni Heinänen
liikenneinsinööri Sanna Ranki (liikennesuunnittelu)
liikenneinsinööri Johanna Iivonen (liikennesuunnittelu)
diplomi-insinööri Jouni Kilpinen (tekniikaloudellinen suunnittelu)
diplomi-insinööri Helena Färkkilä-Korjus (tekniikaloudellinen suunnittelu)
diplomi-insinööri Kaarina Laakso (tekniikaloudellinen suunnittelu)

1

TIIVISTELMÄ

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen sisältö

Asemakaava ja asemakaavan muutos mahdollistavat kantakaupungin ja Laajasalon väliseen joukkoliikenneyhteyden toteuttamisen Kalasataman ja Kruunuvuorenrannan välisellä osuudella.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen valmistelun vaiheet

Kaavoitustyö on käynnistetty kaupungin aloitteesta.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty liitteenä olevan osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

2

LÄHTÖKOHDAT

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Asemakaavaa ja asemakaavan muutosta koskevat seuraavat erityistavoitteet:

- Alueidenkäytön suunnittelussa pilaantuneen maa-alueen puhdistustarve on selvitettävä ennen ryhtymistä kaavan toteuttamistoimiin
- Alueidenkäytön suunnittelussa tulee varautua raideliikenteen laajentamiseen yhdyskuntarakentamisen ja asuntotuotannon niin edellyttäessä
- Liikenneturvallisuutta sekä joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä parannetaan.

Pilaantuneen maa-alueen puhdistamistarvetta on käsitelty selostuksen kohdassa xxx

Asemakaavan merkittävä tavoite on mahdollistaa raideliikenteen laajentaminen sekä joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn edellytysten parantaminen. Asemakaava ja asemakaavan muutos eivät ole ristiriidassa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa.

Maakuntakaava

Ympäristöministeriön 8.11.2006 vahvistamassa Uudenmaan maakuntakaavassa suunnitteluala on taajamatoimintojen aluetta ja kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeää virkistysaluetta.

Maakuntavaltuuston 20.3.2013 hyväksymässä Uudenmaan 2. vaihe-
maakuntakaavassa Sompasaari on merkitty tiivistettäväksi alueeksi ja
Korkeasaari kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeäksi, valta-
kunnallisesti merkittäväksi alueeksi (RKY 2009).

Yleiskaava ja osayleiskaava

Helsingin Yleiskaava 2002:ssa (kaupunginvaltuusto 26.11.2003, tullut
kaava-alueella voimaan 23.12.2004) alue on kaupunkipuistoa ja vesi-
aluetta sekä kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisema-
kulttuurin kannalta arvokasta virkistysaluetta.

Alueen itäosa kuuluu Helsingipuistona kehitettävään alueeseen.

Kalasataman (Sörnäistenranta-Hermanninranta) osayleiskaavassa nro
11650 (tullut voimaan 14.3.2008) alue on katualuetta, virkistysaluetta ja
vesialuetta, jolle saa rakentaa sillan. Rantoja pitkin kulkee ulkoilureitti.
Nyt laadittu asemakaava ja asemakaavan muutos ovat osayleiskaavan
mukaisia.

Kruunuvuorenrannan osayleiskaavassa suunnittelualueelle on merkitty
ohjeellinen alueen osa, jolle saa rakentaa raitiotien.

Asemakaavat

Asemakaava-alue on pääosin asemakaavoittamatonta vesialuetta.
Nihdissä ja Korkeasaarella on voimassa asemakaava nro 8460 (tullut
voimaan 9.7.1982), asemakaava nro 9222 (tullut voimaan 28.8.1987),
asemakaava nro 9507 (tullut voimaan 7.7.1989) sekä asemakaava nro
10880 (tullut voimaan 29.6.2001).

Asemakaavojen mukaan alue on vesi-, satama-, katu- ja eläintarha-
aluetta.

Rakennusjärjestys

Helsingin kaupungin rakennusjärjestys on hyväksytty 22.9.2010.

Kiinteistörekisteri

Alue on merkitty Helsingin kaupungin ylläpitämään kiinteistörekisteriin.

Muut suunnitelmat ja päätökset

Helsingin kaupunkisuunnittelulautakunta linjasi Kruunuvuorenrannan
yleiskaavoituksen suunnitteluohjelmasta kokouksessaan 2.6.2005:
"Alueen liikenteen perustana on suora raidejoukko-liikenneyhteys Hel-
singin niemelle siten, että se palvelee myös muuta Laajasalaa. Joukko-

liikenneyhteys toteutetaan alueen rakentamisen alkaessa 2010-luvun alussa, jolloin se tukee joukkoliikenteeseen perustuvaa liikkumiskulttuuria ja tekee mahdolliseksi alueen joukkoliikenteeseen perustuvan kaa-voituksen. Yhteyden vaihtoehtoina selvitetään sekä silta- että tunneli-ratkaisua. Osayleiskaavassa varaudutaan keskustasta Kruunuvuoren-rannan kautta Santahaminaan kulkevan metroyhteyden rakentami- seen."

Helsingin kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 17.6.2008 esittää kau- punghallitukselle, että Laajasalon ensimmäisen vaiheen raideyhtey- deksi valittaisiin raitiotie siltayhteyksin Laajasalosta Korkeasaaren, Sompasaaren ja Kruununhaan kautta keskustaan.

Helsingin kaupunginvaltuusto päätti 12.11.2008 hyväksyä Laajasalon joukkoliikenteen raideratkaisun jatkovalmistelun pohjaksi raitiotie- ja sil- tavaihtoehdon välillä Laajasalo–Korkeasaari–Sompasaari– Kruununhaka. Kaupunginhallitus on täytäntöönpanopäätöksessään 17.11.2008 kehottanut joukkoliikennelautakuntaa ja kaupunkisuunnitte- lulautakuntaa laatimaan hankesuunnitelmat ja tarpeelliset kaavat niin, että raitioyhteys voitaisiin toteuttaa Kruunuvuorenrannan rakentamisen alkuvuosina.

Kaupunginhallitus päätti antaa 16.9.2013 10 vuoden investointisuunni- telman valmisteluun seuraavat jatkosuunnitteluohjeet: Tavoitteena on, että aloitetaan Kruunuvuoren siltaratkaisun toteuttaminen vuonna 2017.

Asemakaavan lähtökohtana on vuosina 2012-13 järjestetyn Kruunusil- tojen suunnittelukilpailun voittanut ehdotus *Gemma Regalis* (WSP Fin- land).

Pohjakartta

Helsingin kaupungin kiinteistöviraston kaupunkimittaussosasto on laati- nut pohjakartan, joka on tarkistettu x.x.20xx.

Maanomistus

Kaupunki omistaa maan. Kruunuvuoressa osan asemakaava-alueesta omistaa Skanska Talonrakennus Oy.

Alueen yleiskuvaus

Asemakaavan muutosalueen länsiosa on entistä täyttömaalle rakennet- tua satamakenttää rantarakenteineen. Korkeasaaren ranta-alue on puistomaista eläintarhan sisääntuloaluetta ja eläintarhan tukitoimintojen aluetta, Kruunuvuorenrannassa entisen öljysataman kallioista ranta- aluetta. Korkeasaaren rantaviiva on pääosin rantapengertä, mutta län-

tinen osa ja Palosaaren pohjoisranta täyttämätöntä luonnonmukaista rantaviivaa.

Alueelle ei sijoitu eläinsuojarakennuksia tai -aitauksia.

Palosaari on luonnonolosuhteiltaan monipuolinen eläintarhan karan-teenialue, jossa on ruoikoita, tiheitä heinikoita ja pensaikkoja ja leppävaltainen tiheikkö. Se on Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmässä linnustollisesti arvokas kohde (arvoluokka III). Pitkällä siltaosuudella sijaitseva Nimismies on kallioinen luoto, joka on luontotietojärjestelmässä arvioitu linnuston kannalta arvokkaaksi (arvoluokka I).

Suojelukohteet

Korkeasaaren ranta-alue sisältyy valtakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön Korkeasaari ja Seurasaari (RKY 2009).

Yhdyskuntatekninen huolto

TARKENTUU

Maaperä, kallioperä sekä niiden pilaantuminen

TARKENTUU

Ympäristöhäiriöt

TARKENTUU

3

TAVOITTEET

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen tavoitteena on mahdollistaa keskustan ja Laajasalon välisen joukkoliikenneyhteyden ja siihen kuuluvien kahden sillan toteuttaminen Kalasatamasta Kruunuvuorenrantaan. Asemakaava mahdollistaa myös Kalasataman alueen asukkaiden virkistysympäristön laajenemisen Korkeasaaren pohjoisrannalle.

4

ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN KUVAUS

Yleisperustelu ja -kuvaus

Alueelle suunnitellaan uutta korkeatasoista hyvän palvelutason joukkoliikenne- ja kevyen liikenteen yhteyttä kantakaupungista Kruunuvuorenrantaan. Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa nykyistä satama-aluetta ja eläintarha-aluetta

muutetaan katualueeksi ja katuaukioksi. Korkeasaaren pohjoisrannalle muodostuu uusi korkeatasoinen jalankulkualue, puistomainen julkinen rantavyöhyke oleskelu-alueineen ja aukio, joka toimii jatkossa eläintarhan sisääntuloaukiona. Alueelle sijoittuu jatkossa Korkeasaarta palveleva raitiotiepysäkki. Asemakaava- ja kaavanmuutosalueen pinta-ala on 12,3 ha.

Eläintarha-alue (VE)

Eläintarha-alueelle saadaan rakentaa tarhausrakennuksia, niitä palvelevia huoltotiloja, yleisöpalvelutiloja ja välttämättömät asunnot. Korkeasaaren nykyisen rantaviivan, Palosaaren ja sille johtavan kanaksen ja joukkoliikenneyhteyden penkereen väliin jäävä vesialue osoitetaan asemakaavassa alueeksi, jolle voidaan laajentaa eläintarha-alueita.

Vesialue, jolle saa rakentaa joukkoliikennesillan (W-1)

MÄÄRÄYSTÄ TÄYDENNETÄÄN MYÖHEMMIN

Vesialue, jolle saa rakentaa ilmeeltään keveän ja rakenteiltaan huolellisesti viimeistellyn joukkoliikennesillan. (W-2)

Nihdin ja Korkeasaaren välisen sillan suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota leikkausprofiliin, kaiteiden ulkonäköön. Rakenteet eivät saa aiheuttaa merkittävää haittaa vesistön virtausolosuhteille. Sillan vapaa-aukon tulee 20 metrin matkalla olla vähintään 7 metriä.

Siltayhteyden pituus on noin 240 m ja suunnitellun sillan leveys noin 16 m.

Liikenne

Siltoja pitkin kulkee kantakaupungin ja Laajasalon välinen raitiovaunureitti sekä pyöräily- ja kävely-yhteys.

Esteettömyys

Kaava-alueeseen sisältyvät katu- ja silta-alueet suunnitellaan esteettömyyden erikoistason vaatimukset täyttäväksi.

Suojelukohteet

Korkeasaaren ranta-alue sisältyy valtakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön Korkeasaari (RKY 2009). Alueen arvot huomioidaan valmisteilla olevassa Korkeasaaren asemakaavan muutosehdotuksessa.

Maaperän rakennettavuus, pohjarakentaminen ja pilaantuneisuuden kunnostaminen

TÄYDENNETÄÄN MYÖHEMMIN

5

ASEMAKAAVAN TOTEUTTAMISEN VAIKUTUKSET (TÄYDENTYY)

Asemakaavan toteuttamisen vaikutuksia on arvioitu osana Laajasalon raideliikenteen vaihtoehtojen ympäristövaikutusten arviointiselostusta. Uudenmaan ELY -keskuksen päätöksen mukaisesti hankkeesta toteutetaan tarveharkintainen ympäristövaikutusten arviointi (YVA). Ympäristövaikutusten arviointiohjelma laadittiin vuonna 2010 ja se oli nähtävillä 13.9. - 12.11.2010. Yhteysviranomainen antoi lausuntonsa arviointiohjelmasta 3.12.2010. Lausuntojen ja mielipiteiden perusteella selvitettäviin vaihtoehtoihin lisättiin Köysirata ja ajoneuvoliikenteen sisältävä silta-vaihtoehto. Ympäristövaikutusten arviointiselostus on nähtävillä 5.5. - 2.7.2014. Ympäristövaikutusten arviointi valmistuu syyskuussa 2014.

Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja rakennettuun ympäristöön

TÄYDENTYY

Vaikutukset liikenteeseen ja teknisen huollon järjestämiseen (TÄYDENTYY)

Nihdin ja Korkeasaaren välinen silta kytkee Helsingin keskustan ja Kalasataman alueen uudella joukkoliikenneyhteydellä idän suuntaan. Korkeasaaren saavutettavuus paranee keskustan suunnalta niin joukkoliikenteellä kuin kävellen ja pyöräillen. Nihdin ja kantakaupungin välisen yhteyden linjausta ei ole vielä päätetty. Ensimmäisessä vaiheessa sillan raitioliikenne liittyy Nihdissä Kalasataman katuverkkoon ja sitä kautta Kalasataman keskukseen.

Asemakaava-alueelle muodostuu uusi liikenneyhteys Laajasaloon. Yhteyden on arvioitu keräävän lähes kaikki Kruunuvuorenrannasta kanta-kaupunkiin suuntautuvat joukkoliikennematkot, mikä tarkoittaa sillalla aamuhuipputunnin aikana noin 3500 matkustajamäärää keskustan suuntaan ja noin 500 itään päin. Tämä vähentää Kulosaaren sillalla ruuhkasuuntaan kulkevien autojen määrä runsaat 150 aamuhuipputunnissa.

Vaikutukset maisemaan, kaupunkikuvaan ja luontoon (TÄYDENTYY)

Maisema ja kaupunkikuva muuttuvat siltojen rakentamisen myötä. Nihdin ja Korkeasaaren välinen silta muuttaa merellistä maisemaa ja kaupunkikuvaa erityisesti Katajanokan, Kruununhaan, Tervasaaren ja pohjoisesta Mustikkamaan suunnilta tarkasteltuna. Korkeasaaren ja Kruunuvuorenrannan välisellä sillalla on merkittävä vaikutus merelliseen maisemaan. Sillan suunnittelukilpailun tavoitteiden mukaisesti lähtökohtana on silta, joka suhtautuu maisemaan alistaisesti, mutta voi kor-

keatasoisesti suunniteltuna ja rakennettuna luoda alueelle vahvan identiteettitekijän.

Osa luonnonkaltaista ranta-aluetta Korkeasaarella muuttuu rakennetuksi katu- ja aukioalueeksi. Sillan maatukien rakentaminen tuhoaa rakentamisalueella pohjaeläimistöä.

Vaikutukset vesistöön ja kalastoon (TÄYDENTYÄ)

Sillan kohdalla vapaan aukon vesipoikkipinta-ala vähenee alle viisi prosenttia nykyisestä. Silta rakenteiden vaikutus virtauksiin ja haitalliset vesistövaikutukset on arvioitu kohtalaisiksi. Sompasaaren ja Korkeasaaren väli muodostaa tärkeän osan vesistökokonaisuudesta ja alueella kulkee Vantaanjoen kalaväylä, joka on jo nykyisin kohdalla varsin kapea. Sompasaaren ja Korkeasaaren välillä virtaukset ovat todennäköisesti ajoittain hyvinkin voimakkaita, sillä tehdyn virtaus selvityksen (Luode Consulting 2013) perusteella tällaisia virtauksia esiintyy kohdealueen läheisyydessä Sompasaaren ja Mustikkamaan välillä.

Siltatuet voivat aiheuttaa paikallista sedimentoitumista, minkä merkitys vesiekosysteemiin ja sen toimintaan arvioidaan vähäiseksi.

Yhdyskuntataloudelliset vaikutukset

TÄYDENTYÄ

Vaikutukset terveellisyteen ja turvallisuuteen

TÄYDENTYÄ

6

SUUNNITTELUN VAIHEET

Vireilletulo, osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja vuorovaikutus

Kaavoitustyö on tullut vireille kaupungin aloitteesta.

Viranomaisyhteistyö

Kaavamuutoksen valmistelun yhteydessä on tehty viranomaisyhteistyötä rakennusviraston ja Korkeasaaren eläintarhan kanssa.

KRUUNUVUORENRANNAN JOUKKOLIIKENNEYHTEYS ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAN MUUTOS OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Suunnittelualue

Suunnittelualue sijaitsee Sompasaaren salmessa, Korkeasaarella ja Kruunuvuorenselällä. Alue on Sörnäisten, Mustikkamaa-Korkeasaaren, Kulosaaren sekä Laajasalon kaupunginosissa.

Nykytilanne

Alue on pääosin vesialuetta, mutta siihen kuuluu Korkeasaaren ja Palosaaren pohjoisranta sekä pienet osat nykyistä maa-aluetta Kalasataman ja Kruunuvuorenrannan päissä. Nihdissä alue on entistä täyttömaalle rakennettua satamakenttää, Korkeasaarella puistomaista eläintarhan sisääntuloaluetta ja eläintarhan tukitoimintojen aluetta, Kruunuvuorenrannassa entisen öljysataman kalliosta ranta-aluetta.

Mitä alueelle suunnitellaan

Alueelle on suunnitteilla uusi korkeatasoinen ja hyvän palvelutason joukkoliikenne- ja kevyen liikenteen siltayhteys kantakaupungista Kruunuvuorenrantaan.

Tavoitteena on parantaa Kruunuvuorenrannan tavoitettavuutta ja mahdollistaa keskustan ja Laajasalon väliseen joukkoliikennetyteen kuuluvan sillan toteuttaminen Kalasatamasta Kruunuvuorenrantaan. Silta mahdollistaa myös Kalasataman alueen asukkaiden virkistysympäristön laajenemisen.

Suunnittelualueeseen kuuluu myös Korkeasaaren pohjoisosaan rakennettava raitiovaunuille sekä jalankulkijoille ja pyöräilijöille varattu uusi katualue.

Aloite

Kaavamuutos on tullut vireille kaupunkisuunnitteluviraston aloitteesta.

Maanomistus

Helsingin kaupunki omistaa suunnittelualueen.

Kaavatilanne

Asemakaava-alue on pääosin asemakaavoittamatonta vesialuetta. Nihdissä, Korkeasaarella ja Palosaarella on voimassa asemakaavat vuosilta 1982, 1987, 1989 ja 2001, joiden mukaan alueet ovat satama-, eläintarha- ja vesialuetta.

Yleiskaava 2002:n kartalla on esitetty metro- tai raitiotieyhteys asemineen Katajanokalta Laajasaloon. Yleiskaavan selostuksessa todetaan seuraavaa: "Laajasalon suunnan alueen maankäyttövisioon ja kaupunkirakennerratkaisuun liittyy tavoite tehdä alueesta tehokas joukkoliikenteen merellinen kaupunkiyksikkö - tämä edellyttää suoraa raitiotieyhteyttä alueelta Helsingin keskustaan."

Alue on Yleiskaava 2002:ssa virkistysalue, kaupunkipuistoa ja vesialuetta sekä Kruunuvuorenrannan suunnittelualuetta. Lähes koko alue kuuluu Helsingipuistona kehitettävään alueeseen. Korkeasaari on kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta arvokasta virkistysaluetta.

Kruunuvuorenrannan osayleiskaavassa suunnittelualueelle on merkitty ohjeellinen alueen osa, jolle saa rakentaa raitiotien.

Kalasataman osayleiskaavassa alue on katualue ja virkistysaluetta sekä vesialuetta, jolle saa rakentaa sillan.

Muut suunnitelmat ja päätökset

Helsingin kaupunkisuunnittelulautakunta linsjasi Kruunuvuorenrannan yleiskaavoituksen suunnitteluohjelmasta kokouksessaan 2.6.2005: "Alueen liikenteen perustana on suora raidejoukkoliikenneyhteys Helsingin niemelle siten, että se palvelee myös muuta Laajasaltoa. Joukkoliikenneyhteys toteutetaan alueen rakentamisen alkaessa 2010-luvun alussa, jolloin se tukee joukkoliiken-

teeseen perustuvaa liikkumiskulttuuria ja tekee mahdolliseksi alueen joukkoliikenteeseen perustuvan kaavoituksen. Yhteyden vaihtoehtoina selvitetään sekä silta- että tunneliratkaisua. Osayleiskaavassa varaudutaan keskustasta Kruunuvuorenrannan kautta Santahaminaan kulkevan metroyhteyden rakentamiseen."

Helsingin kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 17.6.2008 esittää kaupunginhallitukselle, että Laajasalon ensimmäisen vaiheen raideyhteydeksi valittaisiin raitiotie siltayhteyksin Laajasalosta Korkeasaaren, Sompasaaren ja Kruununhaan kautta keskustaan.

Helsingin kaupunginvaltuusto päätti 12.11.2008 hyväksyä Laajasalon joukkoliikenteen raideratkaisun jatkovalmistelun pohjaksi raitiotie- ja siltavaihtoehdon välillä Laajasalo-Korkeasaari-Sompasaari-Kruununhaka. Kaupunginhallitus on täytännönpanopäätöksessään 17.11.2008 kehoittanut joukkoliikennelautakuntaa ja kaupunkisuunnittelulautakuntaa laatimaan hanke-suunnitelmat ja tarpeelliset kaavat niin, että raitioyhteys voitaisiin toteuttaa Kruunuvuorenrannan rakentamisen alkuvuosina.

Kaupunginhallitus päätti antaa 16.9.2013 10 vuoden investointisuunnitelman valmisteluun seuraavat jatkosuunnitteluohjeet:

- Tavoitteena on, että aloitetaan Kruunuvuoren siltaratkaisun toteuttaminen vuonna 2017.

Tehdyt selvitykset

Suunnittelualuetta koskevia selvityksiä:

- Laajasalon joukkoliikenneyhteydestä on laadittu vuodesta 1999 alkaen useita suunnitelma- ja järjestelmätarkasteluja.
- Kruunusiltojen suunnittelukilpailu järjestettiin 1.10.2012 - 18.6.2013 ja siinä teh-

tävänä oli suunnitella siltayhteys Kalasataman Nihdistä Korkeasaaren kautta Kruunuvuorenrantaan. Kilpailussa on mukana kymmenen kansainvälisen tiimin 11 kilpailuehdotusta, joista voittajaksi valikoitui *"Gemma Regalis"* vinoköysisilta

- Uudenmaan ELY -keskuksen päätöksen mukaisesti hankkeesta toteutetaan tarveharkintainen ympäristövaikutusten arviointi (YVA). Ympäristövaikutusten arviointiohjelma laadittiin vuonna 2010 ja se oli nähtävillä 13.9. - 12.11.2010. Yhteysviranomainen antoi lausuntonsa arviointiohjelmasta 3.12.2010. Lausuntojen ja mielipiteiden perusteella selvitettäviin vaihtoehtoihin lisättiin Köysirata ja ajoneuvoliikenteen sisältävä siltavaihtoehto. Ympäristövaikutusten arviointiselostus on nähtävillä 5.5. - 2.7.2014. Ympäristövaikutusten arviointi valmistuu syyskuussa 2014.

Vaikutusten arviointi

Kruunuvuoren raideliikennevaihtoehtojen ympäristövaikutusten arviointi on käynnissä. Ympäristövaikutusten arvio toimii pohjana sillan asemakaavan vaikutusten arvioinnissa ja sitä tarkennetaan tarvittaessa yhteysviranomaiselta saatavan lausunnon edellyttämällä tavalla.

Kaupunkisuunnitteluvirasto arvioi kaavan valmistelun yhteydessä kaavan toteuttamisen vaikutuksia

- yhdyskuntarakenteeseen ja rakennettuun ympäristöön
- liikenteeseen
- maisemaan ja kaupunkikuvaan
- luontoon
- vesistöön ja kalastoon
- yhdyskuntatalouteen
- eri väestöryhmien toimintamahdollisuuksiin lähiympäristössä

Kaavan valmisteluun osallistuminen

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on lähetetty osallisille. Kaavaluonnos ja muu valmisteluaineisto on esillä 19.5.–9.6.2014.

- kaupunkisuunnitteluviraston näyttely- ja infokeskus Laiturilla, Narinkka 2
- kaupungin ilmoitustaululla, Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13
- www.hel.fi/ksv (kohdassa "Nähtävänä nyt").

Laajasalon raideliikenteen vaihtoehtojen ympäristövaikutusten arviointiin (YVA) liittyvä yleisötilaisuus pidetään 22.5.2014 klo 18.00 kaupunkisuunnitteluvirastossa, Kansakoulukatu 3.

Kaavan valmistelijat ovat tavattavissa kaupunkisuunnitteluvirastossa sopimuksen mukaan.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä kaavaluonnoksesta voi esittää mielipiteen **viimeistään 9.6.2014** kirjallisesti osoitteeseen:

Helsingin kaupunki, Kirjaamo,
Kaupunkisuunnitteluvirasto,
PL 10, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI
(käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13)

tai sähköpostilla [helsinki.kirjaamo\(a\)hel.fi](mailto:helsinki.kirjaamo(a)hel.fi)
tai faksilla (09) 655 783.

Mielipiteensä voi esittää myös suullisesti kaavan valmistelijalle.

Viranomais- ja muu asiantuntijayhteistyö järjestetään erillisin neuvotteluin.

Kaavaluonnoksen ja saadun palautteen pohjalta valmistellaan kaavaehdotus. Tavoitteena on, että kaavaehdotus esitellään kaupunkisuunnittelulautakunnalle syksyllä 2014.

Lautakunnan puoltama ehdotus asetetaan julkisesti nähtäville ja siitä pyydetään viranomaisten lausunnot. Kaavaehdotuksesta voi tehdä muistutuksen nähtävilläoloaikana.

Tavoitteena on, että kaavaehdotus on kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston käsiteltävänä alkuvuodesta 2015.

Ketkä ovat osallisia

Alueen suunnittelussa osallisia ovat:

- alueen ja lähialueiden maanomistajat, asukkaat ja yritykset
- Helsingin kaupunginosayhdistykset ry Helka, Kallio-seura, Merihaka-seura, Kruununhaka-seura, Kruununhaan asukasyhdistys, Katajanokkaseura, Kulosaarelaiset, Laajasalo-Degerö Seura, Hästnäs ry, Suomenlinnaseura, Santahamina-seura, Stansvikin kyläyhdistys, Laajasalon pienkiinteistöyhdistys ry
- Kipparilahden Venekerho ry, Yliskylän Venekerho ry, Brändö Seglare ry, Helsingin Työväen Pursiseura ry, Compass ry, Helsingin meriveneilijät ry, Merihaan Veneseura ry, Kartanon Venekerho ry
- Helsingin Luonnonsuojeluyhdistys ry, Helsingin Polkupyöräilijät ry (HePo)
- Helsingin Yrittäjät
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset ja liikelaitokset: kiinteistöviraston tonttiasasto, kiinteistöviraston tilakeskus, liikuntavirasto, Korkeasaaren eläintarha, rakennusvirasto, ympäristökeskus, kaupunginmuseum, pelastuslaitos, Helsingin Satama, Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitos (HKL)
- muut asiantuntijaviranomaiset: Uudenmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Liikennevirasto, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Mistä saa tietoa

Suunnittelun etenemistä voi seurata kaupunkisuunnitteluviraston internet-palvelusta: www.hel.fi/ksv kohdassa Suunnitelmat kartalla.

Suunnittelusta tiedotetaan

- kirjeillä osallisille (asunto-osakeyhtiöiden kirjeet lähetetään isännöitsijöille, joiden toivotaan toimittavan tiedon osakkaille ja asukkaille)
- Helsingin Sanomissa, Hufvudstadsbladetissa ja Metro-lehdessä
- www.hel.fi/ksv (kohdassa "Nähtävänä nyt")

Asemakaavaehdotuksen julkisesta nähtävilläolosta tiedotetaan kuulutuksella, joka julkaistaan Helsingin Sanomissa, Hufvudstadsbladetissa ja Metrossa sekä viraston internet-sivuilla (www.hel.fi/ksv).

Kaavaa valmistelevat

Projektipäällikkö Ulla Kuitunen
(Kruunuvuorenranta)
puhelin 310 37293
sähköposti [ulla.kuitunen\(a\)hel.fi](mailto:ulla.kuitunen(a)hel.fi)

Maisema-arkkitehti Jouni Heinänen
(Kalasatama ja Korkeasaari)
puhelin 310 37257
sähköposti [jouni.heinanen\(a\)hel.fi](mailto:jouni.heinanen(a)hel.fi)

Sillan sijainti kaupunkirakenteessa

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	091 Helsinki	Täyttämispvm	15.05.2014
Kaavan nimi	KRUUNUVUORENRANNAN JOUKKOLIIKENNEYHTEYS		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	12,2512	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	7,1996
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	5,0516

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	12,2512	100,0			7,1996	
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	1,1003	9,0			-0,2240	
R yhteensä						
L yhteensä	3,9973	32,6			3,6418	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä	7,1536	58,4			3,7818	

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset [lkm]	Suojeltujen rakennusten muutos [k-m ²]	Suojeltujen rakennusten muutos [lkm +/-]	Suojeltujen rakennusten muutos [k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	12,2512	100,0			7,1996	
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	1,1003	9,0			-0,2240	
VE	1,1003	100,0			-0,2240	
R yhteensä						
L yhteensä	3,9973	32,6			3,6418	
Kadut	3,6789	92,0			3,6789	
Katuauk./torit	0,3184	8,0			0,3184	
LS	0,0000				-0,3555	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä	7,1536	58,4			3,7818	
W	0,0000				-3,3718	
W-1	6,2730	87,7			6,2730	
W-2	0,8806	12,3			0,8806	

Sijaintikartta

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto
Asemakaavaosasto
Kruunuvuorenranta-projekti

Ilmakuva

Kruunuvuorenrannan joukkoliikenneyhteys

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto
Asemakaavaosasto
Kruunuvuorenranta-projekti

KRUUNUVUORENRANNAN
JOUKKOLIIKENNEYHTEYS

2.8

SPINNEN 10

LS

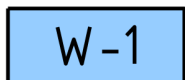
92

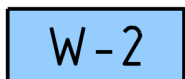
ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET

Eläintarha-alue, jolle saadaan rakentaa tarhausrakennuksia, niitä palvelevia huolto-tiloja, yleisönpalvelutiloja ja välttämättömät asunnot.

Vesialue, jolle saa rakentaa joukkoliikennesillan.

Vesialue, jolle saa rakentaa ilmeeltään keveän ja rakenteiltaan huolellisesti viimeistellyn joukkoliikennesillan. Sillan suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota leikkausprofiiliin, kaiteiden ulkonäköön. Rakenteet eivät saa aiheuttaa merkittävää haittaa vesistön virtausolosuhteille. Sillan vapaa-aukon tulee 20 metrin matkalla olla vähintään 7 metriä.

3 metriä kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Kaupunginosan raja.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Osa-alueen raja.

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

10

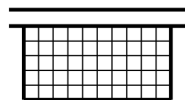
Kaupunginosan numero.

KRUUNUVU

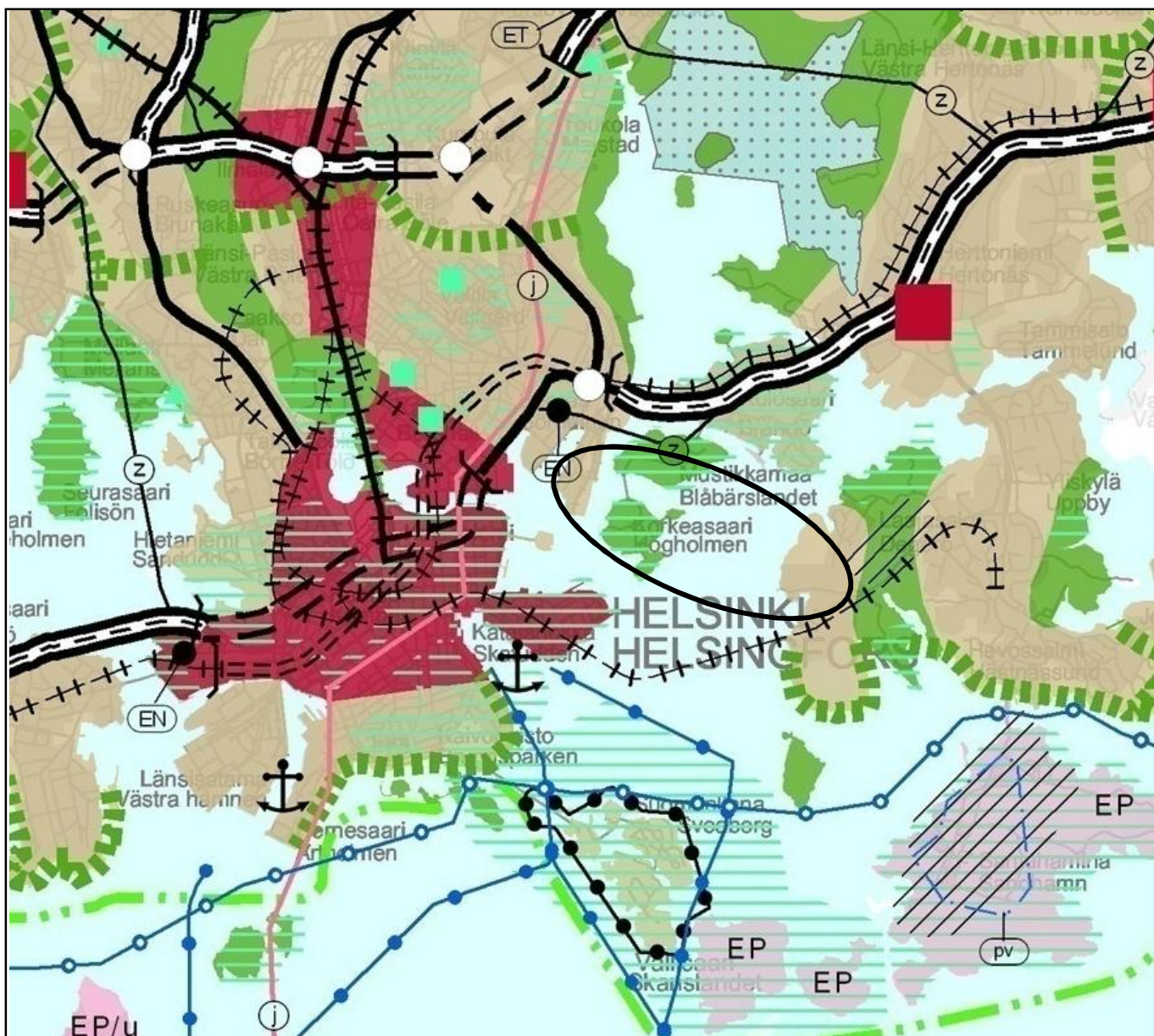
Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.

Katu.

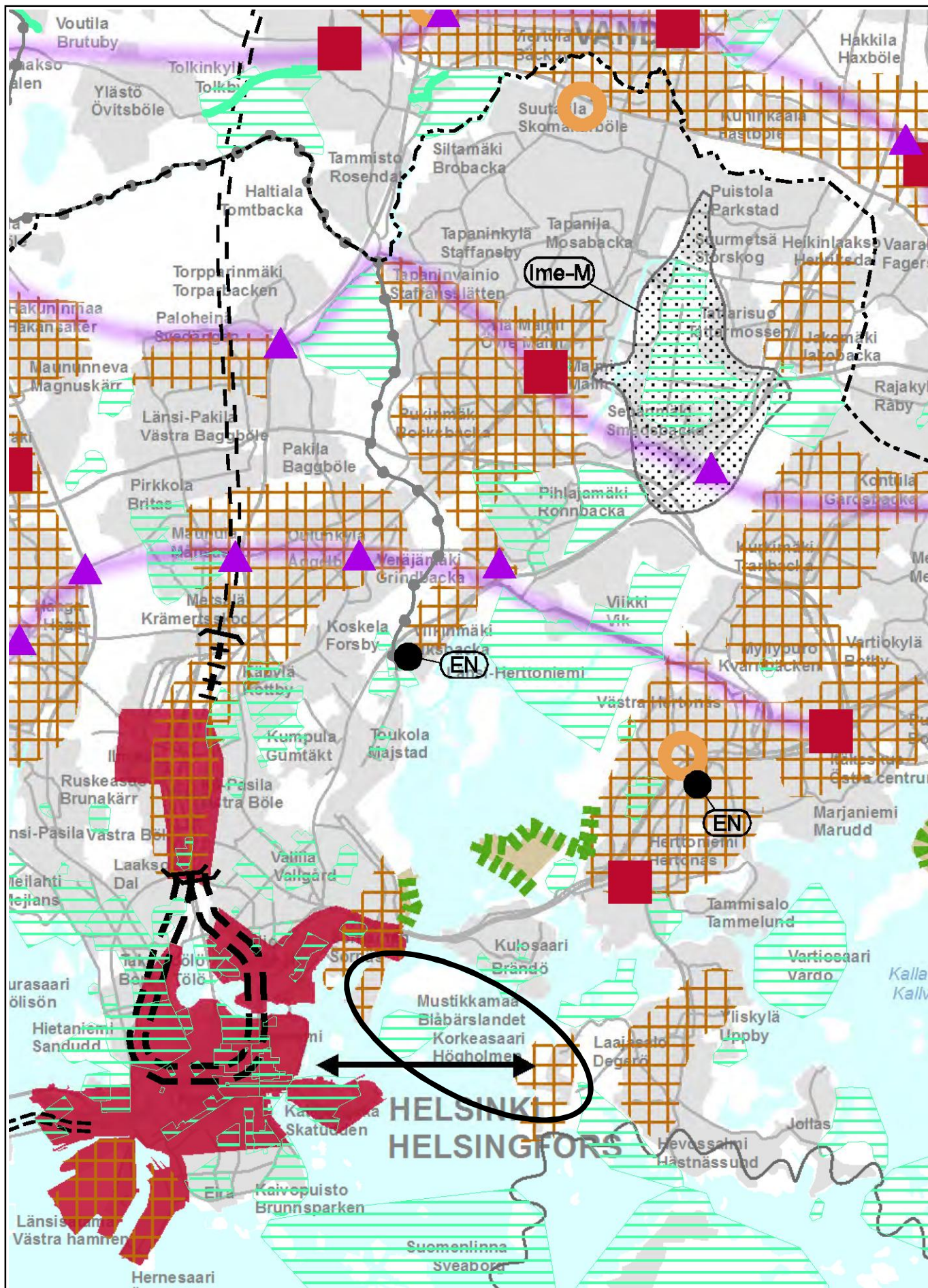
Katuaukio/tori.

MERKINNÄT

	Taajamatoimintojen alue		Yhdysrata
	Keskustatoimintojen alue		Liikennetunneli
	Virkistysalue		Liikenneväylän katkoviivamerkintä osoittaa vaihtoehtoisen ratkaisun tai ohjeellisen linjauksen
	Viheryhteystarve		400 kV voimalinja
	Luonnonsuojelualue		Raakavesitunneli
	Energia- ja/tai jätehuoltoon varattu alue		Jätevesitunneli
	Yhdyskuntateknisen huollon alue		Natura 2000 verkostoon kuuluva tai ehdotettu alue
	Moottoriväylä		Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue, tie tai kohde
	Valtatie/Kantatie		Valtakunnallisesti merkittävä muinaisjäänнос
	Eritasoliittymä		
	Päärata		

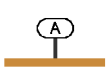
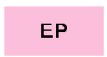
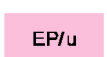

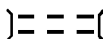
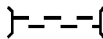
Ote Uudenmaan 2.vaihemaakuntakaavasta
KRUUNUVUORENRANNAN JOUKKOLIIKENNEYHTEYS
 Liite selostukseen nro 12XXX

Merkinnät

	Taajamatoimintojen alue
	Tiivistettävä alue
	Taajamatoimintojen tai työpaikka-alueiden reservialue
	Raideliikenteeseen tukeutuva taajamatoimintojen alue
	Raideliikenteeseen tukeutuva asemanseudun kehittämisalue
	Kylä
	Palvelujen alue
	Keskustatoimintojen alue, valtakunnan keskus
	Keskustatoimintojen alue, seutukeskus
	Keskustatoimintojen alue
	Merkitykseltään seudullinen vähittäiskaupan suuryksikkö
	Työpaikka-alue
	Teollisuusalue
	Virkistysalue
	Viheryhteystarve
	Luonnonsuojelualue
	Puolustusvoimien alue
	Puolustusvoimien alue, jonka toissijainen käyttötarkoitus on virkistys-, matkailu- ja/tai koulutustoiminta
	Moottoriväylä
	Valtatie / Kantatie
	Seututie

	Yhdystie
	Eritasoliittymä
	Päärata
	Yhdysrata
	Liikennetunneli
	Liikennetunnelin ohjeellinen linjaus
	Liikenneväylän katkoviivamerkintä osoittaa vaihtoehdoisen ratkaisun tai ohjeellisen linjauksen
	Liikenteen yhteystarve
	Joukkoliikenteen vaihtopaikka
	Liityntäpysäköintipaikka
	Pääkaupunkiseudun poikittainen joukkoliikenteen yhteysväli
	Ulkoilureitti
	400 kV voimajohto
	110 kV voimajohto
	110 kV voimajohdon ohjeellinen linjaus
	Estlink 1
	Estlink 2
	110 kV voimajohdon tai merkittävän merikaapelin yhteystarve
	Energiahuollon alue
	Siirtoviemäri
	Siirtoviemärin ohjeellinen linjaus
	Maakaasun runkoputki

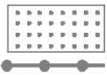

Lentoalue M (LAeq 7-22 yli 55 db)

Puolustusvoimien melualue (LAeq 7-22 yli 55 db)

Natura 2000 verkostoon kuuluva tai ehdotettu alue

Kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeä alue, tie tai kohde, valtakunnallisesti merkittävä (RKY 2009)

Arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma

Kunnan raja 1.1.2013

Maakuntakaava-alueen raja

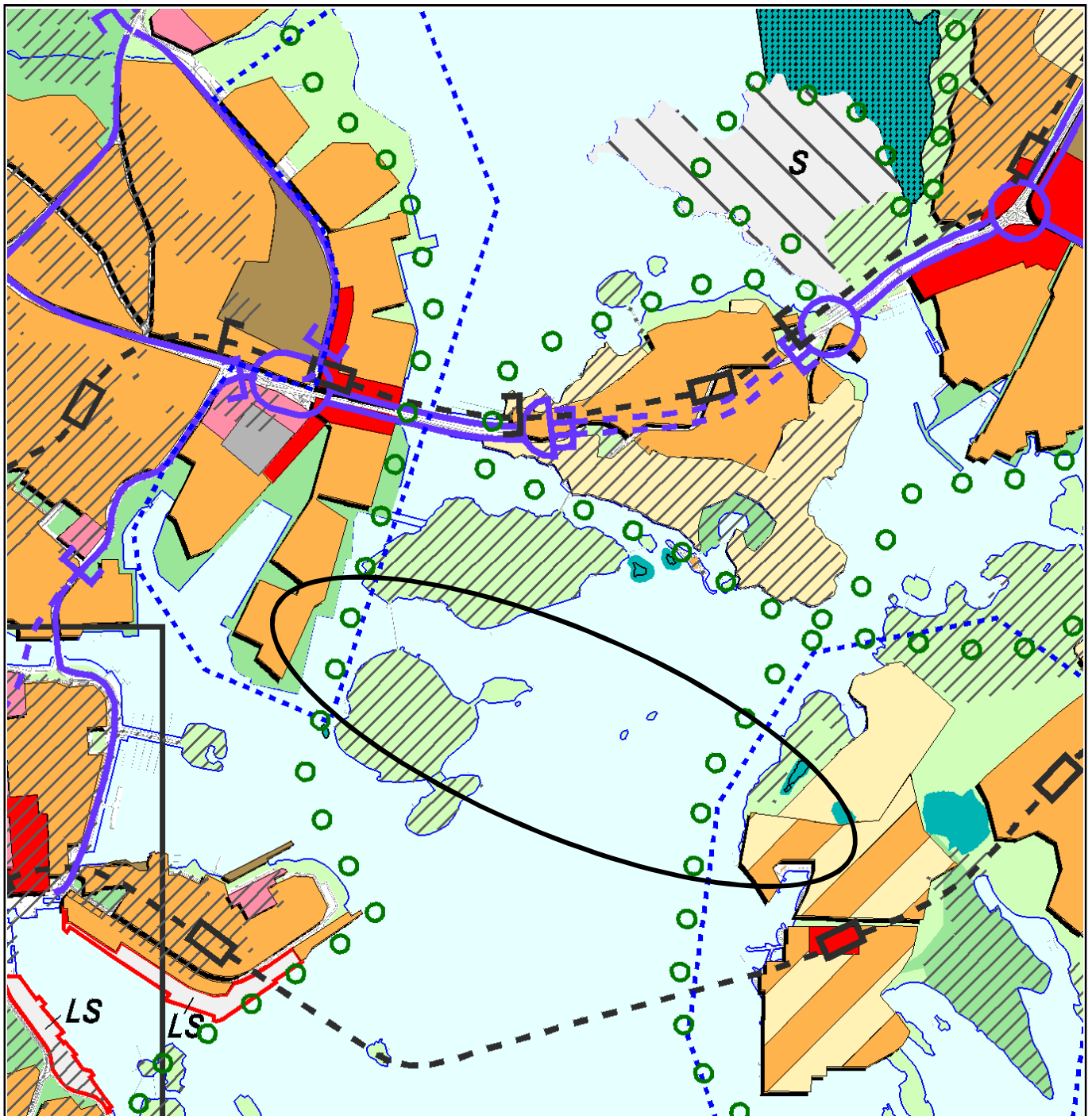
Merkintöihin liittyy määräyksiä ja suosituksia

Luonnos nähtävillä	16.5.-17.6.2011
Maakuntahallitus	23.4.2012
Ehdotus nähtävillä	14.5.-15.6.2012
Ehdotus uudelleen nähtävillä	20.11.-21.12.2012
Maakuntahallitus	4.3.2013
Maakuntahallitus	20.3.2013
Maakuntavaltuusto	20.3.2013

OUTI MÄKELÄ
Maakuntahallituksen puheenjohtaja

OSSI SAVOLAINEN
Maakuntajohtaja

- KESKUSTATOIMINTOJEN ALUE**
- KERROSTALOVALTAINEN ALUE, ASUMINEN / TOIMITILA**
- T** Toimitilavaltaisena kehitettävä alue.
- PIENTALOVALTAINEN ALUE, ASUMINEN**
- HALLINNON JA JULKISTEN PALVELUJEN ALUE**
- TYÖPAIKKA-ALUE, TEOLLISUUS / TOIMISTO / SATAMA**
- TEKNISEN HUOLLON ALUE**
- KAUPUNKIPIUSTO**
- HUVI-ALUE** Ympärivuotisena tivolialueena kehitettävä alue. Ekoasumisen kokeilualue.

- VIRKISTYSALUE**
- Helsinki-puistona kehitettävä alue.
- LIIKENNEALUE**
- SATAMA-ALUE**
- SOTILASALUE**
- (A)** Alue, joka muutetaan asunto- ja virkistys-alueeksi, jos yleiskaavakartalla osoitettu muu toiminta siirtyy alueelta pois.
- LUONNONSUOJELUALUE**
- KULTTUURIHISTORIALLISESTI, RAKENNUS- TAITEELLISESTI JA MAISEMAKULTTUURIIN KANNALTA MERKITTÄVÄ ALUE**
- MAAILMANPERINTÖKOHDE**

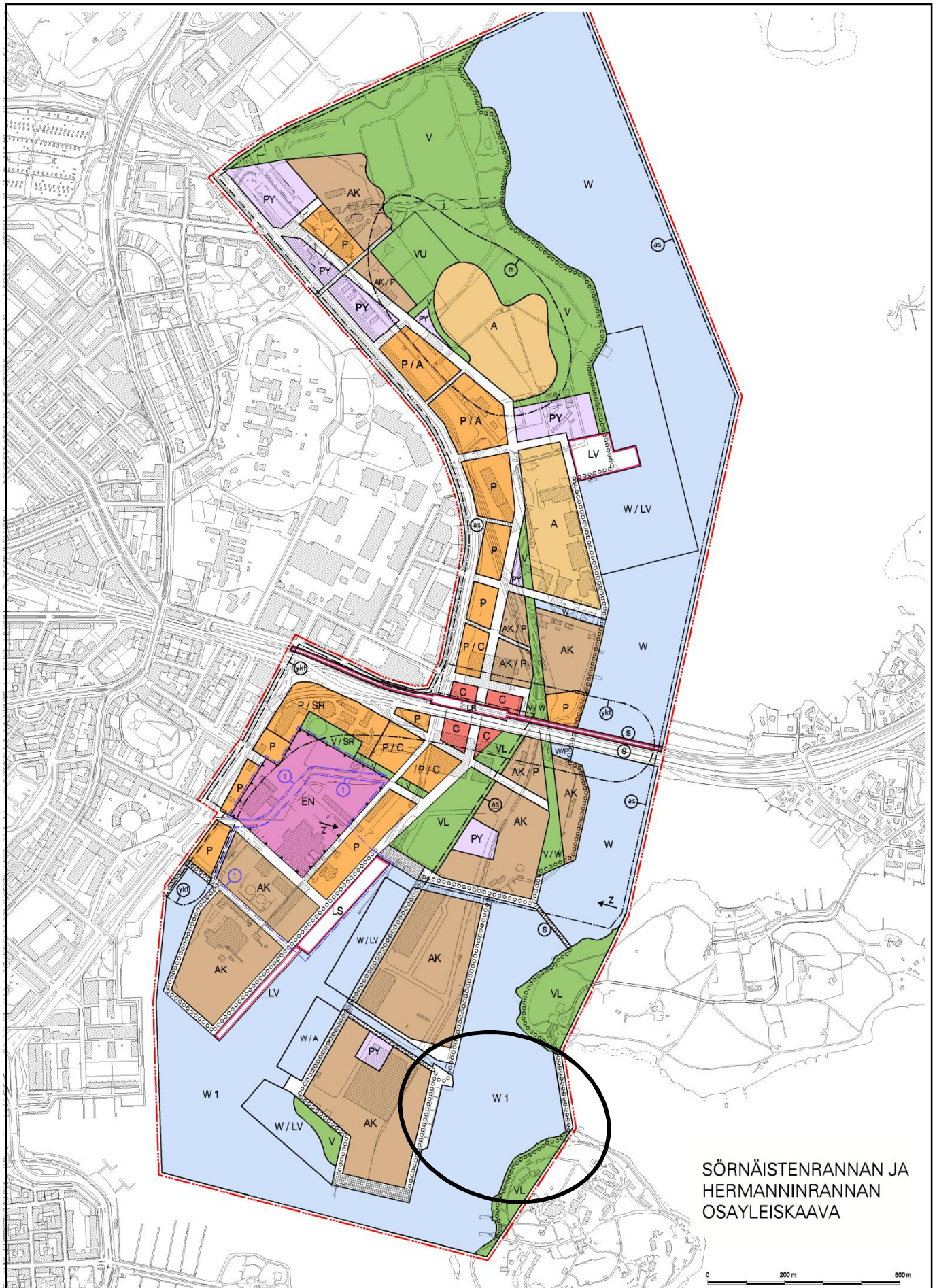
- VESIALUE**
- KESKUSPUISTON ALUE**
- SUUNNITTELUALUE**
- SELVITYSALUE, JONKA MAANKÄYTTÖ RATKAISTAAN YLEISKAAVALLA TAI OSAYLEISKAAVALLA**
- MOOTTORIKATU**
- PÄÄKATU**
- METRO TAI RAUTATIE ASEMIINEN**
- JOUKKOLIIKENTEEN KEHÄMÄINEN RUNKO- LINJA ASEMIINEN (JOKERI, bussi tai raitiotie)**
- PÄÄLIKENNEVERKON MAAN- ALAINEN OSUUS**
- VIIRA, NOPEAN RAITIOTIEN VARAUS**
- KÄVELYKESKUSTA**

Ote yleiskaava 2002:sta

KRUUNUVUORENRANNAN JOUKKOLIIKENNEYHTEYS

Liite selostukseen nro 12XXX

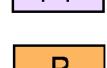
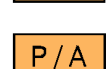
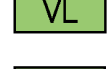
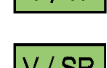
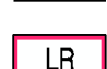
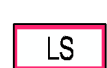
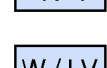
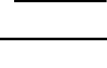

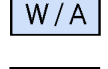
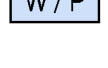
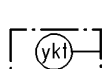
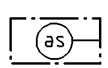
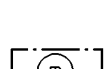
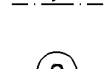
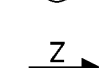

Sörnäistenrannan ja Hermanninrannan osayleiskaava
KRUUNUVUORENRANNAN JOUKKOLIIKENNEYHTEYS
 Liite selostukseen nro 12XXX

OSAYLEISKAAVAMERKINNÄT

	8 m osayleiskaava-alueen ulkopuolella oleva viiva.
	Asuntoalue.
	Kerrostalovaltainen asuntoalue.
	Kerrostalovaltainen asuntoalue ja palvelujen sekä hallinnon alue.
	Keskustatoimintojen alue.
	Julkisten palvelujen ja hallinnon alue.
	Palvelujen ja hallinnon alue.
	Palvelujen ja hallinnon alue sekä asuntoalue.
	Palvelujen ja hallinnon sekä keskustatoimintojen alue.
	Palvelujen ja hallinnon alue, jolla olevat rakennukset suojellaan rakennuslainsäädännöllä.
	Virkistysalue.
	Lähivirkistysalue.
	Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue.
	Virkistys- ja vesialue. Liittyvien korttelialueiden ajoneuvoliikenne on sallittu.
	Virkistysalue, jolla olevat rakennukset suojellaan rakennuslainsäädännöllä.
	Metroluokituksen alue.
	Satama-alue.
	Vesiliikenteen alue.
	Energiahuollon alue, 2. vaihe, (uuden rakennettavan voimalaitoksen toiminta-aika).
	Energiahuollon alue, 1. vaihe, (nykyisen voimalaitoksen toiminta-aika). Merkintä on voimassa kunnes toinen vaihe toteutuu.
	Vesialue.
	Vesialue, jolle saadaan rakentaa silta, joka ei saa häiritä veden virtausta.
	Venesatama-alue.

	Kelluvien asuinrakennusten alue.
	Vesialue, jolle saadaan rakentaa palvelua ja hallintoa palveleva rakennus.
	Alueen raja.
	Katualue.
	Ulkoilureitti.
	Katuaukio / tori.
	Jalankululle varattu katu/tie.
	Alue, jolla on erityinen yhdyskuntateknisen huollon suunnittelutarve.
	Alueen kaavoitus ja rakentaminen on tehtävä riittävän laajoina kokonaisuuksina jotta maaperän stabiiliiteetti ja korkotason hallinta turvataan.
	Alue, jolla on maaperän pilaantuneisuudesta ja huonosta rakennettavuudesta johtuva erityinen suunnittelutarve.
	Merkintä osoittaa erityistä jäteveden johtamisen tarvetta.
	Silta, joka ei saa häiritä veden virtausta.
	Suurjännitteisen sähkötehon siirtotarve, joka suunnitellaan maanalaistena.

OSAYLEISKAAVAMÄÄRÄYKSET

Kaavoituksessa, muussa suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon valtioneuvoston asettamat melutason ohjearvot.

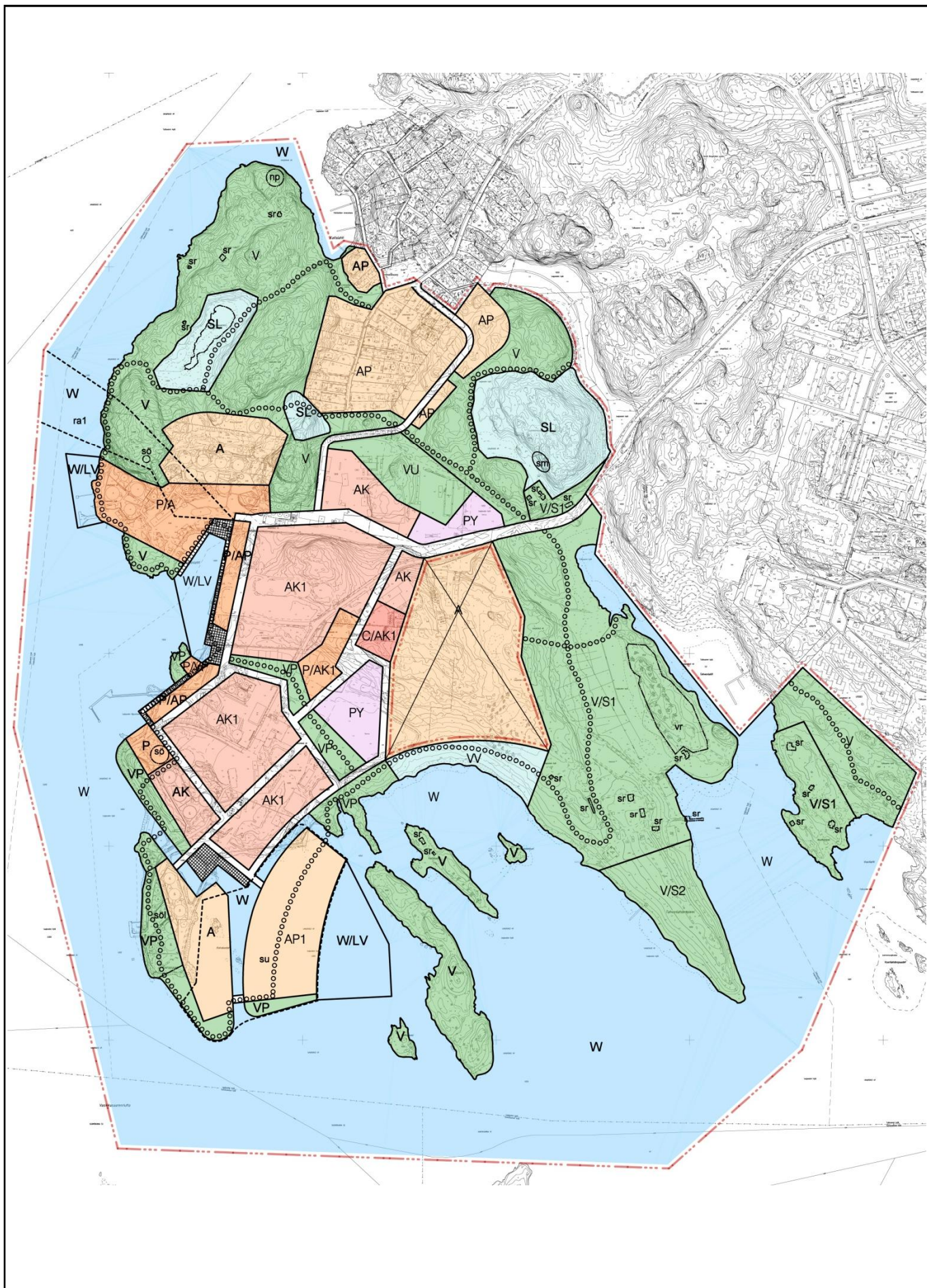
Pilaantuneet maa-alueet on kaavoituksen ja muun suunnittelun yhteydessä selvitettävä ja ennen rakentamiseen ryhtymistä kunnostettava.

Pohjasedimentin pilaantuneisuus on selvitettävä alueilla, joilla on kaavan mukaisesta rakentamisesta johtuva merkittävä ruoppaustarve.

Energiahuollon alueen ja sen lähiympäristön maankäytön suunnittelussa on otettava huomioon alueen teollisen käyttöhistorian vaikutukset rakennuksiin ja maaperään, alueen toimintojen ympäristöhäiriöt ja turvallisuuden edellyttämät suojaetäisyydet sekä jäähdytysveden keskeytymätön saanti.

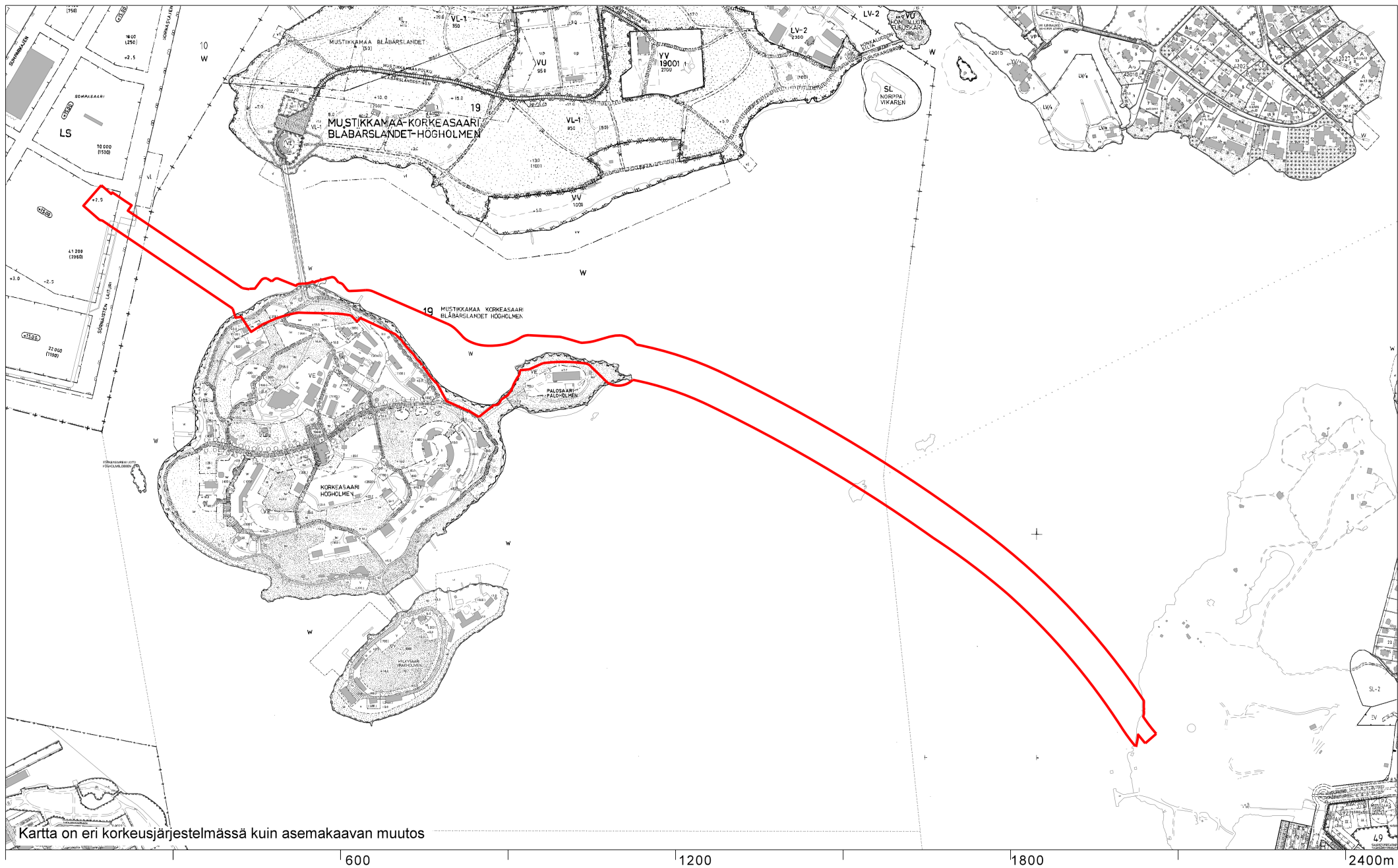
Asemakaavoituksessa, muussa suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon Euroopan neuvoston direktiivi 96/82/EY (ns. Seveso II-direktiivi) vaarallisista kemikaaleista aiheutuvien suuronnettomuuksien torjunnasta.

Ote voimassa olevasta Osayleiskaavasta nro 11756
 Kruunuvuorenrannan joukkoliikenneyhteys
 Liite selostukseen nro 12xxx

Ote ajantasa-asemakaavasta
 KRUUNUVUORENRANNAN JOUKKOLIIKENNEYHTEYS
 Liite selostukseen nro 12xxx

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto
 Asemakaavaosasto
 Kruunuvuorenranta-projekti

